

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ

«Оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії» ВОС – 515

Затверджено

Розроблено Командуванням Сухопутних військ
Збройних Сил України

Професійний стандарт розроблено та
затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу
законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій,
схваленого рішенням Агентства №____ від
____.____.2025 (відповідно до протоколу засідання
Агентства №_____ від 30.12.2025) про
дотримання під час проєкту професійного
стандарту вимог порядку розроблення, введення
в дію та перегляду професійних стандартів,
затвердженого постановою Кабінету Міністрів
України від 31.05.2017 року №373 (в редакції
постанови Кабінету Міністрів України
30.05.2025 № 622)
- висновку Профспілки працівників Збройних
Сил України щодо погодження проєктів
професійних стандартів “Оператор
радіолокаційних станцій ракетних військ
і артилерії” ВОС – 515
від ____ . ____ .2025 №_____.

2025 р.

I. Назва професійного стандарту

Оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії ВОС – 515.

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією

Працювати з бортовою апаратурою РЛС в різних режимах її роботи, брати участь в проведенні контрбатарейної боротьби, аналізувати розвідувальні відомості.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності» (за потреби)

Секція О	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Розділ 84	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Група 84.2	Надання державних послуг суспільству в цілому
				Клас 84.22	Діяльність у сфері оборони
				Клас 84.24	Діяльність у сфері охорони громадського порядку та безпеки

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»

Оператор (ракетних установок, гармат, самохідних гармат тощо) 0313.5.

4. Узагальнена назва професії (за потреби)

Оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії ВОС – 515.

5. Назви типових посад (за потреби)

Оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії .

Старший оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії.

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Оператор радіолокаційної станції, спеціаліст 3-го класу.

7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

Сертифікат про присвоєння (підвищення) класної кваліфікації за професією «Оператор радіолокаційної станції» з додатком до сертифікату про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією «Оператор радіолокаційної станції» або інші документи.

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій)

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій (умови допуску)
Оператор радіолокаційної станції	Проходження військової служби без вимог до строку

2. Професійний розвиток:

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій
Командир відділення – начальник станції радіолокаційної розвідки	Документ, що підтверджує професійну кваліфікацію «Оператор радіолокаційної станції».

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації:

для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, в тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей.

Передбачено в межах бойової та спеціальної підготовки;

3) для підтвердження наявної професійної кваліфікації.

Не передбачено.

IV. Аббревіатури, скорочення (за потреби)

MGRS – The Military Grid Reference System;

УСК-2000 – Державна геодезична референсна система координат;

STARLINK – інтернет термінал;

ТТХ – тактико-технічні характеристики;

ПАБ – перископічна артилерійська бусоль;

ІКС – інформаційна комунікативна система;

БпЛА – безпілотний літальний апарат;

РЕБ – радіоелектронна боротьба;

РЕР – радіоелектронна розвідка;

РЛС – радіолокаційна станція.

V. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Безпечне поведження при роботі з РЛС	А1. Здатність дотримуватись індивідуальних заходів безпеки	А1.31. Призначення, модифікації, склад, тактико-технічні характеристики, принцип роботи механізмів РЛС. А1.32. Порядок підготовки до роботи РЛС, основні перевірки та вивірки апаратури РЛС	А1.У1. Привести у бойове (похідне) положення РЛС. А1.У2. Підгодувати апаратуру та РЛС до роботи.	А1.К1. Доповісти про приведення у бойове (похідне) положення РЛС.	А1.В1. Дотримуватись заходів безпеки при поведженні з РЛС.
	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти) РЛС				
Б. Технічні характеристики, загальна будова, РЛС.	Б1. Здатність застосувати вузли та механізми РЛС.	Б1.31. Посадові обов'язки. Б1.31. Технічні характеристики, склад та загальний принцип роботи РЛС та її механізмів.	Б1.У1. Перевести РЛС в бойове положення та навпаки. Здійснити заходи щодо застосування механізмів стопоріння. Застосувати апаратуру (включити, застосувати, виключити).	Б1.К1. Контроль показчиків та приладів при застосуванні РЛС.	Б1.В1. Дотримуватись заходів правильного та безаварійного застосування, експлуатації механізмів та обладнання РЛС.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти) РЛС, плакати, навчальні фільми, презентації, методичні матеріали.				
В. Підготовка РЛС до ведення розвідки та обслуговування стрільби.	В1. Здійснити перевірку (вивірку, регулювання, усунення відхилень) апаратури.	В1.31. Послідовність та порядок проведення перевірок орієнтування. В1.32. Порядок виправлення відхилень.	В1.У1. Провести перевірку контрольних рівнів.	В1.К1. Визначення відхилень. В1.К2. Доповісти про результати перевірки (вивірки).	В1.В1. Провести контроль, визначити відхилення та виправити відхилення показників прицільних пристроїв.
	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти) РЛС, плакати, навчальні фільми, презентації, методичні матеріали.				
Г. Технічне обслуговування РЛС.	Г1. Виконати вимоги технічної документації щодо обслуговування РЛС.	Г1.31. Вимоги технічного опису та інструкції з експлуатації РЛС щодо її обслуговування та догляду. Г1.32. Види, вимоги та заходи догляду за матеріальною частиною. Застосування матеріалів, рідин, приладдя під час технічного обслуговування РЛС.	Г1.У1. Виконати вимоги технічного опису та інструкції з експлуатації РЛС щодо її обслуговування та догляду за матеріальною частиною. Г1.У2. Здійснити чищення, змащування, обслуговування матеріальної частини РЛС.	Г1.К1. Контроль вимог технічної документації з метою своєчасного обслуговування РЛС (тримання у постійній готовності).	Г1.В1. Дотримуватись вимог заходів безпеки при поводженні з отруйними рідинами. електроприладами під час обслуговування РЛС.
	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти) РЛС, презентації, методичні матеріали.				

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Г. Дії оператора (старшого оператора) на РЛС. Вибір, підготовка, заняття, ведення розвідки та обслуговування стрільби, залишення позиції.	Г1. Здатність виконати основні заходи з вибору позиції.	Г1. 31. Вимоги щодо вибору позиції. Г1. 32. Функції застосування ІКС «Кропива» (для виконання вимог вибору позиції). Г1. 33. Порядок визначення кутів (горизонтальних та вертикальних) за допомогою ПАБ.	Г1. У1. Здійснити перевірку місцевості на наявність мінно – вибухових загороджень (пристроїв). Г1. У2. Здійснити РХБ розвідку. Г1. У3. Визначити на місцевості основний напрямок ведення розвідки. Г1. У3. Вибрати місце РЛС. Г1. У4. Визначити найменшу висоту. Г1. У5. Застосувати функції ІКС «Кропива» та ПАБ при виконанні заходів вибору позиції.	Г1. К1. Увага, точність та самоконтроль під час виконання завдань (практичних заходів). Г1. К2. Стресова стійкість за умов застосування противником вогневого впливу під час виконання заходів.	Г1.В1. Дотримуватись вимог безпеки та живучості розрахунку.
	Г2. Здатність виконати основні заходи з підготовки позиції.	Г2. 31. Вимоги щодо підготовки позиції. Г2. 32. Функції застосування ІКС «Кропива» (для виконання вимог підготовки позиції). Г2. 33. Порядок застосування перископічної артилерійської бусолі (ПАБ).	Г2. У1. Підготувати ПАБ до роботи. Г2. У2. Визначити інтервали, уступи та перевищення (маску місцевості). Г2. У3. Вибрати орієнтир, визначити дирекційні кути. Г2. У4. Визначити координати та висоту РЛС. Г2. У5. Виконати налаштування на ОН РЛС на сектор розвідки. Г2. У6. Застосувати	Г2. К1. Увага, точність та самоконтроль під час виконання завдань (практичних заходів). Г2. К2. Стресова стійкість за умов застосування противником вогневого впливу під час виконання заходів.	Г2.В1. Дотримуватись вимог безпеки та живучості розрахунку.

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
			функції ІКС «Кропива» та ПАБ при виконанні заходів підготовки позиції.		
	Г3. Ведення розвідки та обслуговування стрільби.	Г3. 31. Функції застосування ІКС «Кропива» та автоматизації (для передачі даних).	Г3. У1. Застосувати функції ІКС «Кропива» для передачі даних. Г3. У2. Вести розвідку та обслуговування стрільби.	Г3. К1. Увага, точність та самоконтроль. Г3. К2. Стресова стійкість за умов застосування противником вогневого впливу під час виконання заходів.	Г3.В1. Точність, здатність провести самоконтроль показників (даних).
	Г4. Заняття (залишення) позиції. Виконання заходів живучості та безпеки дій розрахунку під час переміщення.	Г4. 31. Умови та зміст завдань під час заняття позицій. Г4. 32. Заходи живучості та безпеки дій розрахунку під час переміщення. Г4. 33. Класифікація, види та основні характеристики ударних та розвідувальних дронів (дронів - камікадзе).	Г4. У1. Зайняти (залишити) позицію. Г4. У2. Здійснити заходи маскування під час переміщення. Г4. У3. Здійснити заходи протидії розвідці противника та введення його в оману.		Г3.В1. Відповідальність та індивідуальний підхід до виконання заходів безпеки дій, протидії розвідці противника та введення його в оману.
Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти) РЛС, перископічна артилерійська бусоль (ПАБ), засоби для РХБ розвідки, кілки, навчальна карта місцевості, компас, планшети з ІКС «Кропива», засоби маскування, плакати, документи оператора та командира відділення, навчальні фільми, презентації, методичні матеріали.					

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

Не регламентується.

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Командування Сухопутних військ Збройних Сил України.

1. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від _____.2025 № _____.

2. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проекту професійного стандарту

Висновок Національного агентства кваліфікацій до проекту професійного стандарту «Оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії» від _____.2025, схвалений рішенням Агентства від _____.2025 №____ (відповідно до протоколу засідання Агентства від _____.2025 №__ (____)).

3. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проекту професійного стандарту

Висновок професійної спілки працівників Збройних Сил України щодо погодження проекту професійного стандарту «Оператор радіолокаційних станцій ракетних військ і артилерії» від _____.2025 №____.

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту

Листопад 2030 року.